

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

Qvarta. De Natiuitate Christi: & de festis animæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

QVARTA.

De Natiuitate Christi: & de festis anima.

Ista cuius festo aptari possunt.

Iohn. 3.

I. *Vx venit in mundum.* Adiuua me omnipotens Pater, vt secundum desiderium cordis mei, dulcis aliqua & deuota materia, de solemnitate hodiernę festiuitatis dilectissimi filij tui Domini nostri Iesu Christi, mihi meditati occurrat, quę ad deuotionem & gratiatum actionem meum torporem excitet. Illustra cor meum inuisibili luce sapientię tuę, qui hęc sacratissimam noctem veri luminis ortu fecisti clarescere, & hunc diem solemnem festiuis gaudijs sanxisti celebrandum. Neque enim quicquid iucundum erit mihi aut festiuum, nisi tu ipse mentem meam prius illustraueris, quatenus ab omni vitiorum tumultu serenata, in tanta solemnitatis contemplatione rapiatur. Felix festiuitas, quando & mentis iucunditas sentitur, & spiritualibus epulis anima à te inuitata largè reficitur. Non enim festum mihi est, si in corde non est. At verò idcirco sæpe exterius recolitur, vt grauius & iucundiùs intus celebretur. Nam exteriora festa, interiorum sunt incitamenta festorum, & æternorum quædam præfagia gaudiorum. Quando igitur exterioribus festiuitatibus interior homo meus bene concordat & congaudet, non mihi iam simplex, sed duplex festum esse videtur: quia quod foris agitur, ab intus tenetur.

Psal. 33.

Est etiam maius duplex festum, est & solempne. Quę anima spiritalis & deuota meliùs intelligit, quę talia in spiritu & veritate celebrare consuevit. Spiritualis enim omnia iudicat. Et quorum vnum festum cordis ab altero differt, atque iucunditate speciali præcellit, ipsa, ad quam Iesus venire, & se in die festo manifestare dignatur, suauis docta experientia fatius nouit. Ipse est enim, de quo præcipua festa solemnizantur, & beata, cui occurrit, ac sese lætanter videndum concesserit. Æstimo autem, quod non semper vno eodemque deuotionis affectu anima ad Deum trahitur, nec pariformiter à suo dilecto visitetur. Et idcirco secundum minores & altiōres visitationes, potest non inconuenienter festorum discerni varietas; ita vt tunc duplex festum in anima sit, quando secundum Prophetam Dauid, cor & caro pariter in Deo viuo exultant. Dum tanta lætitia cordi infusa sentitur, vt exterioribus eam vocibus & motibus prodere oporteat, ac Deo deuotè iubilare hymnis & canticis delectet. Tunc autem maius duplex agitur, quando tanta est interioris hominis inebriatio, & exterioris sensibilis quædam iucunditas, vt hanc capere & suscipere

ferre (præ æstu amoris) humana nequeat infirmitas: sed neque per aliqua verborum signa exprimi potest, quæ anima secum geri, in tali festo à Deo visitata, sentit. Silentio magis contegenda sunt, siquando aliqua huiusmodi diuinitus sentiri donantur. Soli autem Deo secretius illa confert, qui eam in silentio suo, & sine voce melius intelligit. Oportet enim tunc omnem filere creaturam, quando Deus loquitur animæ supra naturalem intelligentiam. Et tunc optimè docetur, quando sic sermo cum solo Deo habetur. O doctor veritas, quam citò & perfectè imbuitur, cui te ipsum manifestas. In hoc festo, aperiuntur tabulæ altaris, & sanctorum reliquæ ostenduntur: quia huic amanti animæ abscondita scripturarum panduntur, & secreta cælestis patriæ, sanctorum status, ac præmia æterna pro speciali consolatione reuelantur.

3. O magnum & iucundum festum, non omnibus sed paucis ad celebrandum concessum! Quam longè sunt hæc sancta celebrata à dilectoribus mundi, qui terrena tantum sapiunt, & ad sola exteriora respiciunt. Stultum est illis, & propè nihili esse videtur quicquid exterius non fulget. Mirantur plerumque, quomodo boni Deo vacare possunt, & à voluptatibus carnis abstinere: quia ignorant, quantam intus consolationem spiritus habent & sentiunt, qui pro amore Dei cunctis voluptatibus mundanis renuntiant. Ignorant autem tales & errant, qui sola visibilia sequuntur & diligunt.

4. Sed quando solemne animæ festum agitur? Vtinam sit, qui dicat, & ad me peruenire faciat: si tamen dici valeat, quod tam altum est secretum, vt ab omnibus præcedentibus modis sit remotum. Si quando igitur in excessu mentis anima posita, omnium præsentium & sui pariter oblita, solius Dei memor extiterit: atque ab omni corporea imaginatione libera, in diuini luminis abyssum transierit speculando æterna: quis hanc neget solemne festum agere, quæ æterni solis radijs illustrata, supra cuncta creata stat tam eleganter suspensa? Hoc autem totum magis spectare videtur ad æternæ beatitudinis gloriam, quam ad præsentis vitæ miseriam. Nomè igitur & memoriam solemnis festi nunc potius quam veram experientiam habemus, quia perfecta eius claritas sanctis referuatur in cælis. O festiuitas festiuitatum, vbi homines & Angeli congregati, pariter Deum laudat trinum & vnum. O quam solemniter ibi cantant, quam dulciter iubilant, vbi Deum semper præsentem habent, clarè intuentur, iucundeque speculantur. Nimirum ex memoria illius iubilationis & perpetuæ cælestis solemnitatis, dissonat mihi omnis iucunda festiuitas præsentis temporis,

5. Ad illud igitur solenne & æternum festum, quod pro sui magnitudine nec concipi potest, nec dici, totus affectus nostræ devotionis vehementer aspirare debet & incitari, quotiescumque in terris festa solenniter celebrantur. Vnde omnia festa nostra, potius sunt illius æternæ festiuitatis quædam præambula, quam vera festa dicenda. Hic tamen in lumine fidei inchoantur, sed illic in lucē gloriæ cuncta perficientur. Ibi est enim angelica laus, & animarum sanctarum concentus suauissimus. Ibi in præsentia conditoris, cuncti lætantur vnanimes. Nobiscum verè bene agitur, si quid parum inde aliquando sentire donatur. Quem non delectaret hymnidicis angelorum choris interesse? Vbi nulla vocum dissonantia, nulla leuitas dissolvens, nulla occupatio impediens, nulla necessitas perurgens; nulla infectio inficiens, nulla imaginatio distrahens; nulla materia turbationis, nulla occasio tentationis; nulla negligentia, nulla confusio, nullus labor, nullum tedium, nulla fatigatio: sed summa pax & tranquillitas; summa lætitiâ & dulcedo melliflua; summa concordia & Deifica claritas, plena foelicitas & perfecta securitas.

6. O quàm breue est & modicum, quod nos celebrando agimus, quàm imperfectum & obscurum, quod nos recolimus. Quamdiu enim corruptionis nostræ tenebras patimur, quamdiu mortale corpus gerimus, vix clarè aliquid de immortalitatis luce, & incircumscripito spiritu, comprehendimus. Nam vna penè nocte ac die nostra decurrit solemnitas, quia nec diu in devotione, potest nostra subsistere infirmitas. Et vtinam maior partē tēporis spiritualibus expenderetur harmonijs, & minus haberet de externis frequentijs. Liqueat satis considerata veritate, quod imperfecta sint nostra hic solemnità, quantumcunque altè caneretur vel pulsaretur: quantumcunque interius iucundetur aut iubiletur: quia cito præsens lætitiâ, per diuersa distrahitur obstacula. Nec tamen id nimis mirum, cum aduenæ simus & peregrini super terram, & totum tempus nostræ peregrinationis, luctum magis aptum sit quàm lætitiâ; & festa celebrare potius spectet ad cali ciues, quàm ad exules filios Euz.

7. Sed ne propriis miseris deiiciamur & grauemur, & diuinorum beneficiorum immemores efficiamur, prouidit eterna Dei sapientia, & sancta mater instituit ecclesia, quatenus in desiderio animæ singulis annis, Christi & sanctorum eius agantur solemnità; vt deuotio excitetur, fides incalescat, & charitas augeatur. Nam tanto deuotius quis festa celebrat, digniusque in sanctis suis Deum honorat: quanto in spiritu plus proficit, & ad amorem æternitatis se latius extendit. Propterea enim venit lux in mundum, vt viam nobis demonstraret ad cælum. Vt cor nostrum in
sui

fui amorem accenderet, & à cunctis terrenis extraheretur. Ut nobis lumen daret sapientiæ, & tenebras fugaret ignorantia. Ut nos vnum secum efficeret, participes regni, filios gratiæ, confortesque æternæ gloriæ. O gloriosa lux, de Patre nata. O inclyta Dei sapientia, de virgine hac nocte præcreata. Da deuotè ac dignè tibi gratias agere. Da nomini tuo altissimè psallere, reuerenter inclinare, humiliter genu flectere, honorificè adorare, atque cum Angelis sanctis gloria in excelsis, tibi solemniter decantare. Te enim decet laus & honor Domino, qui pro nostra salute dignatus es incarnari. Amen.

Q V I N T A.

In nocte natiuitatis Christi, de quarendo paruulo Iesu.

I. *Q* Verite Dominum, dum inueniri potest: inuocate eum, dum *h. i. s. s.*
propè est. Surgite vniuersi Christi fideles, concurrite ad hanc solemnitatem dominicæ natiuitatis. Adest namque nox sacratissima, in qua redemptor mundi Iesus Christus, nasci voluit de gloriosa Virgine Maria. Surgite igitur omnes, & vigilate: præparate corda vestra, & orate. Dominus venit, venite, & adorare. Querite Iesum, & inuenietis: pulsate ad ostium, & aperietur vobis: intrate domum, & videbitis. Rex noster aduenit, Christus natus est nobis. Venite, adoremus & procidamus ante eum: quia ipse est, qui fecit nos. Venite Angeli & Archangeli, cantate, & exultate, & psallite. Gaudete iusti in Domino, hymnù dicite Deo nostro, annuntiate inter Gentes opera eius. Dominus nobiscum, nolite timere. Venit Deus in carne, nobiscum est humanitate, qui nusquam deest diuinitate. Venite paruuli & magni, senes & gradui, iuuenes & virginis; cantate Domino canticum nouum, quia mirabilia hodie fecit. Leuate corda vestra cum manibus ad cælum, & super omnem exultationem date gloriam laudi eius. Dominus nobiscum, nolite contristari. Induite vos electi Dei vestimentis iucunditatis & lætitiæ: abijcite opera tenebrarum, & induimini arma lucis: sicut in die clara, sic in nocte hac sancta vigilemus, Gaudeamus & exultemus, cantemus & hymnizemus, iubilemus Deo salutaris nostro. Offeramus ei vota nostra, præbeamus illi oris nostri obsequia. Dominus nobiscum, nolite recedere, nolite attèdiari: sed stete viriliter, & psallite ei alacriter.

2. Quis potest iam dormire, quando Angeli cantant in cælo, & vox laudis resonat in excelsis? Quis maneret in strato suo, quando omnes gestiunt esse cum Iesu in iubilo? Quis nõ surgeret hac nocte